Traficomin hankeavustusten hankekortti

Hankekortti julkaistaan valtionavustusten verkkosivuilla.

Kestävä kulkutapamuutos kunnissa

30.3.2026

Avustuksen saaja	Pyöräilykuntien verkosto ry	
Osallistujat	Pyöräilykuntien verkosto ry	
Aikataulu	Käynnistyy 1.1.2025	Päättyy 28.2.2026
Hankkeen tavoite ja sisältö, kohderyhmä	Hanke tukee kuntia kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelmien toimenpiteiden toteuttamisessa, viestii parhaista kävelyn ja pyöräliikenteen infraratkaisuista sekä vahvistaa kävelyn ja pyöräilyn roolia osana kestävää liikennejärjestelmää. Hanke muodostuu kolmesta toimenpidekokonaisuudesta: **(1) Edistämisohjelmat eteenpäin:** Seurataan ja analysoidaan kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelmien asemaa ja nykytilaa kunnissa sekä vauhditetaan edistämisohjelmien toteutusta. **(2) Uudet infraratkaisut tutuiksi:** Tehdään viestinnän keinoin tunnetuksi laadukasta jalankulun ja pyöräliikenteen infrastruktuuria sekä vahvistetaan kuntien asiantuntijuutta. **(3) Tieto ja verkostot kuntoon:** Kootaan yhteen kävelyn ja pyöräilyn keskeisiä toimijoita ja luodaan puitteet ajantasaisen tiedon jakamiselle ja asiantuntijoiden vuoropuhelulle. Kohderyhmiä ovat kuntien viranhaltijat ja päättäjät, järjestötoimijat ja muut kestävän liikkumisen asiantuntijat. Välillisesti kohderyhmänä ovat kaikki potentiaalisesti kävelevät ja pyöräilevät suomalaiset.	

Ennakoitu tulos	Tietoa ja työkaluja kuntien kävelyn ja pyöräilyn edistämistyön tueksi. Keskeisiä tuloksia ovat:
	
	• **Tarkennettu valtakunnallinen tilannekuva** kuntien kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelmien toteutuksesta ja vaikuttavuudesta (15 kuntaa käsittävä kokonaisuus); loppuraportti suosituksineen tarkastelujen tuloksista.
	• **Viestintäaineistoja,** jotka esittelevät kunnille laadukkaita kävelyn ja pyöräliikenteen infrastruktuuriratkaisujen toteutuksia ja niiden hyötyjä.
	• **Tiedonvaihdon ja yhteistyön foorumeita,** jotka tukevat kuntien ja muiden toimijoiden osaamisen kehittymistä ja yhteistyötä. Näitä ovat mm:
	  ○ 5 infran avajaistapahtumaa
	  ○ 4 webinaaria viestintäaineistojen teemoista
	  ○ Kaupunkipyöräfoorumi
	  ○ Velo-city 2025 -jälkiseminaari
	  ○ Kävelyn valtakunnallinen edistämisen seminaari (Kävelysymposium)	

Lisätietoja hankkeesta	Matti Hirvonen, johtava asiantuntija, matti.hirvonen@poljin.fi, puhelinnumero: 040 419 4555.

Hankkeen päättyessä täydennetään:

Tulokset	Hankkeessa työskenneltiin kävelyn ja pyöräilyn edistämiseksi tiiviissä ja monipuolisessa yhteistyössä kuntien ja muiden yhteistyötahojen kanssa.
	
	Keskeisiä tuloksia ovat:
	
	• **Tarkennettu valtakunnallinen tilannekuva** kuntien kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelmien toteutuksesta. Pyöräilyn edistämisohjelmien tarkastelu -selvityksessä edistämisohjelmia tarkasteltiin *olosuhteiden ja kunnossapidon investointien* näkökulmasta. Tarkasteluun saatiin mukaan 116 edistämisohjelmaa, jotka kohdistuivat 169 kuntaan. Keskeinen havainto on, että kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelmissa on edistytty investointien ja määrärahojen huomioinnissa, mutta edelleen tarvitaan selkeämpiä, sitovampia ja seurattavissa olevia kirjauksia.
	• **Paikallisten edistämisohjelmien toteutuksen arviointi ja tukeminen**. Tarkemman seurannan piiriin saatiin 11 kohdekuntaa. Toteutuksen tarkastelussa priorisoitiin ja aikataulutettiin uudelleen ohjelmiin kirjattuja toimenpiteitä. Osassa kunnista toteutettiin toimenpiteitä jo hankkeen aikana.
	• **Viestintäaineistot,** jotka esittelevät laadukkaita kävelyn ja pyöräliikenteen infrastruktuuriratkaisuja.
	  ○ Liikenteen rauhoittamisen periaatteet
	  ○ Liikenteen rauhoittamisen ratkaisuja ja esimerkkejä
	  ○ Hyvät pyörätieratkaisut käyttäjän näkökulmasta
	  ○ Pyöräbaanat osana liikennejärjestelmää
	• **Tiedonvaihdon ja yhteistyön foorumit,** jotka vahvistavat kuntien ja muiden keskeisten toimijoiden asiantuntemusta ja yhteistyötä:
	  ○ Miniwebinaarit yllä mainittujen viestintäaineistojen teemoista
	  ○ Velo-city 2025 -jälkiseminaari
	  ○ Kävelysymposium
	• **Hyvien infrastruktuuriratkaisujen kartoittaminen ja julkistaminen**
	  ○ Vuoden kävelykunta: Vaasa
	  ○ Vuoden pyöräilyinfra:
	  ○ Juhlitaan infraa! Turun Raunistulansilta, uusi jalankulku ja pyöräilysilta

Miten tavoitteet toteutuivat?	Hankkeen tavoitteena oli vahvistaa kunnissa tehtyä kävelyn ja pyöräilyn edistämistyötä ja vähitellen toteuttaa kestävää kulkutapamuutosta kunnissa. Toimenpidekokonaisuudet toteutuivat suunnitellusti **(1) Edistämisohjelmat eteenpäin:** Seurataan ja analysoidaan kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelmien asemaa ja nykytilaa kunnissa sekä vauhditetaan edistämisohjelmien toteutusta. **(2) Uudet infraratkaisut tutuiksi:** Tehdään viestinnän keinoin tunnetuksi laadukasta jalankulun ja pyöräliikenteen infrastruktuuria sekä vahvistetaan kuntien asiantuntijuutta. **(3) Tieto ja verkostot kuntoon:** Kootaan yhteen kävelyn ja pyöräilyn keskeisiä toimijoita ja luodaan puitteet ajantasaisen tiedon jakamiselle ja asiantuntijoiden vuoropuhelulle.
Arvio hankkeen vaikutuksista	Hanke vahvisti kävelyn ja pyöräilyn asemaa kunnissa ja tuki kestävän liikkumisen edistämistyötä. Olosuhteiden parantamiselle luotiin hyvät lähtökohdat: kohdekuntien tukemisessa onnistuttiin ja pohja pitkäjänteiselle ja vaikuttavalle edistämistyölle on olemassa. Tehdyn työn kokonaisvaikutukset selviävät vasta pidemmän aikavälin tarkastelussa. Tapahtumiin osallistui tavoitteiden mukaisesti monipuolinen joukko asiantuntijoita, joille tapahtumat tarjosivat tiedonvaihdon ja verkostoitumisen foorumin. Hankkeessa tuotetut aineistot ja toimijoiden kohtaamiset edistivät hyvien käytäntöjen leviämistä.
Mitä opittiin? Mitä kannattaisi tehdä toisin?	Hankkeessa saatiin hyvin yhdistettyä valtakunnallisella ja paikallisella tasolla tapahtuva kävelyn ja pyöräilyn edistämistyö. Valtakunnallinen edistämisohjelmien selvitys tuki paikallista, kuntakohtaista arviointi- ja seurantatyötä. Parhaiden kävely- ja pyöräilyinfraratkaisujen hakuun kannattaa jatkossa varata runsaammin aika- ja viestintäresursseja: kunnista löytyy varmasti enemmän hyviä ratkaisuja kuin mitä haku meidän tietoomme tuotti. Valtakunnallisesti toteutettavassa hankkeessa on perusteltua, että asiantuntijaseminaarit (Velo-city -jälkiseminaari, Kävelysymposium) järjestetään hybriditilaisuuksina. Käytäntöä on syytä jatkaa edelleen, vaikka on aivan selvää, että eri toimijoiden välistä verkostoitumista tapahtuu parhaiten epävirallisissa, seminaarien yhteydessä toteutuneissa keskusteluissa. Näihin kannattaakin tapahtumien hybridimuodosta huolimatta varata riittävästi aikaa.